

Behoort bij punt 14 van de agenda voor de raadsvergadering van 14 december

- onderwerp: Voorstel tot instemmen met:
- a. de (gewijzigde) verordeningen Wet Werk en Bijstand en Wet op de Kinderopvang
 - b. verordeningen op grond van de Wet Investeren in Jongeren (Wet WIJ)

afdeling: Welzijn
portefeuillehouder: Th.C. Blokland
besproken in commissie(s) Burger
datum bespreking(en): 24 november 2009

Samenvatting voorstel

Tengevolge van de vorming van de ISD Cuijk, Grave en Mill (CGM) alsmede ten gevolge van de invoering van de Wet WIJ dient de gemeenteraad diverse verordeningen vast te stellen

Voorstel besluit

1. Wij stellen u voor om te stemmen met de voorliggende (gewijzigde) verordeningen Wet Werk en Bijstand en Wet op de Kinderopvang
2. Wij stellen u voor in te stemmen met de voorliggende verordeningen op grond van de Wet Investeren in jongeren (Wet WIJ).

Financiële consequenties

N.V.T.

Het werkleeraanbod ingevolge de WIJ wordt gefinancierd vanuit het participatiebudget. De uitkeringen in het kader van de WWB en WIJ worden gefinancierd vanuit het inkomensbudget (I-deel) WWB.

Toegepaste wetten / verordeningen etc.

Wet werk en bijstand (WWB)
Wet investeren in Jongeren (Wet WIJ)
Wet op de Kinderopvang
Gemeentewet (artikel 149)

Voorlichting / communicatie

Communicatie over dit onderwerp beperken tot een artikel op de gemeentepagina in het Cuijks Weekblad en op onze internetsite.
Communicatie zal na vaststelling met name op de Wet WIJ gericht dienen te worden.

Commissiebehandeling

Het voorstel is besproken in de vergadering van de commissie Burger d.d. 24 november 2009. Het verslag van deze vergadering is via het internet beschikbaar.

Toelichting op het voorstel

1. Gewijzigde verordeningen Wet Werk en Bijstand en Wet Kinderopvang

Op 1 januari 2010 zullen de gemeenten Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert een Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD Cuijk, Grave, Mill) gaan vormen. Op grond van deze samenwerking is het noodzakelijk alle hiervoor in aanmerking komende verordening tegen het licht aan te houden en op elkaar af te stemmen. Hierdoor wordt getracht te voorkomen dat in de drie gemeenten verschillend zal worden gehandeld. Overigens blijft vooropstaan dat elke raad zijn eigen accenten kan aanbrengen in de verordeningen.

Bij het opstellen van de nieuwe (gewijzigde) verordeningen heeft ambtelijk afstemming plaatsgevonden tussen Grave, Mill en Cuijk. Deze afstemming heeft op ambtelijk niveau ook plaatsgevonden met de gemeenten Boxmeer en Sint Anthonis.

Naast enkele inhoudelijke wijzigingen zijn er diverse tekstuele aanpassingen (o.a. op grond van gewijzigde wetgeving) aangebracht. De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen zijn op een aparte bijlage vermeld.

Op basis hiervan worden de volgende (gewijzigde) verordeningen ter vaststelling aan u aangeboden:

- Toeslagen- en verlagingen Wet Werk en Bijstand 2009;
- Verordening afstemming Wet Werk en Bijstand 2009;
- Verordening re-integratie Wet Werk en Bijstand 2009;
- Verordening Wet Kinderopvang 2009.

2. Invoering Wet Investeren in Jongeren (WIJ)

Op 1 oktober 2009 is de Wet investeren in jongeren (WIJ) in werking getreden. De WIJ is een nieuwe wet die ervoor moet zorgen dat alle jongeren tot 27 jaar een opleiding volgen of werken. Ook de jongeren die nu niet naar school gaan en geen werk hebben. Alle jongeren die zich bij de gemeente melden voor werk of een uitkering, krijgen van de gemeente een opleiding of een baan aangeboden. Jongeren die werken of een opleiding doen en niet genoeg geld hebben om van te leven, kunnen een uitkering krijgen.

Doel van de wet is om ervoor te zorgen dat alle jongeren tot 27 jaar een opleiding volgen of werken. De regering wil niet dat jongeren zonder diploma of zonder werkervaring thuis zitten. Met deze wet probeert de regering zoveel mogelijk jongeren aan een goede opleiding en een goede baan te helpen. Het is heel belangrijk dat jongeren hun school afmaken en werkervaring opdoen. Met een diploma of werkervaring hebben jongeren meer kans om een goede baan te vinden.

In de WIJ staat het werkleeraanbod centraal. Jongeren tot 27 kunnen geen Wwb-uitkering meer aanvragen. Vanaf 1 oktober kunnen zij alleen nog een aanvraag doen voor een werkleeraanbod. Slechts jongeren die werken of een opleiding volgen en niet genoeg geld hebben om van te leven, kunnen een inkomensvoorziening in het kader van de WIJ krijgen. De uitkering is met name bedoeld om deelname aan het werkleeraanbod mogelijk te maken. De uitkering is altijd een aanvulling op de eigen inkomsten.

Jongeren die door een ziekte, een beperking of door psychische problemen niet in staat zijn om te werken of te leren, kunnen toch een uitkering krijgen. De betreffende jongere dient dan aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- Hij of zij heeft geen of weinig inkomsten of vermogen.
- Hij of zij heeft geen recht op een andere uitkering (bijvoorbeeld een Wajonguitkering).
- Hij of zij heeft een verklaring van de dokter waarin precies staat wat hij of zij heeft en dat hij of zij daardoor niet kan werken of leren. In de verklaring dient ook te staan hoe lang de betreffende jongere waarschijnlijk niet kan werken of leren.

De wetgever heeft de gemeenten belast met de uitvoering van de WIJ. Net als bij de Wwb is het college van B&W verantwoordelijk voor de uitvoering. Daarnaast heeft de gemeenteraad de verplichting op een aantal terreinen beleid vast te stellen en in een verordening vast te leggen. De gemeenteraad dient bij verordening regels te stellen over:

- De inhoud van het werkleeraanbod.
- De verlaging van de inkomensvoorziening bij verwijtbaar gedrag.
- Het verlagen of verhogen van de norm voor bepaalde categorieën jongeren en onder welke voorwaarden dat gebeurt.
- Het te voeren beleid op het gebied van fraudebestrijding.
- De cliëntenparticipatie.

Verordening werkleeraanbod WIJ

In de verordening werkleeraanbod zijn regels opgenomen met betrekking tot de beschikbare voorzieningen, en de beschikbare instrumenten. Voor het overgrote deel zijn de voorzieningen en instrumenten overgenomen uit de Verordening Re-integratie Wet Werk en Bijstand.

Afstemmingsverordening WIJ

In deze verordening wordt geregeld hoe de gemeente omgaat met verwijtbare gedragingen. In de WIJ is de vastgelegde reikwijdte van de gemeentelijke afstemmingsverordening beperkter van aard dan die in de Wet werk en bijstand (Wwb). Aan het werkleeraanbod en de inkomensvoorziening kunnen minder uiteenlopende verplichtingen verbonden worden dan aan de bijstand. De verplichtingen die op grond van artikel 41 van de WIJ kunnen worden gesanctioneerd hebben betrekking op de inlichtingen-, medewerkings- en identificatieplicht (artikel 44 van de WIJ), evenals een aantal concreet benoemde verplichtingen met betrekking tot de arbeidsinschakeling en de totstandkoming en tenuitvoerlegging van een werkleeraanbod (artikel 45 WIJ).

Een ander verschil tussen de WIJ en de Wwb is dat de inkomensvoorziening niet verlaagd kan worden als de jongere zich schuldig maakt aan tekortschietend besef van verantwoordelijkheid in de voorziening van het bestaan, anders dan in de vorm van schending van één van de in artikel 41 van de WIJ genoemde verplichtingen. Dat heeft tot gevolg dat de inkomensvoorziening niet verlaagd kan worden in geval van het onverantwoord interen van vermogen en bij verwijtbare werkloosheid, als deze gedragingen leiden tot het indienen van een aanvraag voor een werkleeraanbod. Het belang van duurzame participatie van de jongere heeft in deze geprevaleerd boven het als verwijtbare gedraging van de bovengenoemde gedragingen.

Het afstemmen van de inkomensvoorziening dient maatwerk te blijven en daarom dient de verlaging afgestemd te worden op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van de jongeren. Dit geeft de mogelijkheid om af te zien van een verlaging of om af te wijken van de standaardverlaging. In de verordening is ook de mogelijkheid opgenomen om in plaats van een verlaging een waarschuwing op te leggen.

Toeslagenverordening

Zoals gezegd, kunnen jongeren tot 27 jaar die werken of een opleiding volgen en die niet genoeg geld hebben om van te leven en jongeren die (nog) niet in staat zijn om te werken of te leren in aanmerking komen voor een uitkering in het kader van de WIJ.

In de Toeslagenverordening ligt het gemeentelijk beleid vast ten aanzien van toeslagen en verlagingen die kunnen worden toegepast op de normen die voor jongeren van 18 tot 27 jaar gelden.

Met de inwerkingtreding van de WIJ is de Wwb in beginsel afgesloten voor jongeren tot 27 jaar. Daartoe is de Wwb op een aantal onderdelen aangepast. Op grond van het overgangsrecht (artikel 86 van de WIJ) blijft de Wwb voor jongeren die op 30 september 2009 algemene bijstand ontvingen van toepassing totdat de algemene bijstand wordt beëindigd, maar uiterlijk tot 1 oktober 2010. Daarom wordt de Toeslagen en verlagingverordening WWB op dit punt nu nog niet aangepast, maar gebeurt dit pas op 1 oktober 2010.

Op het punt van de inkomensvoorziening heeft de wetgever er uitdrukkelijk voor gekozen om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken met de Wwb. Dit heeft ertoe geleid dat het toeslagen en verlagingenbeleid identieke wettelijke kaders heeft als de Wwb. Het is niet de bedoeling van de WIJ om de normen van de inkomensvoorziening voor jongeren te verlagen.

In deze, hier voor u liggende Verordening Toeslagen en verlagingen WIJ is dan ook gelet op de gewenste aansluiting met de thans geldende Verordening Toeslagen en verlagingen Wwb.

Handhavingsverordening

In de Wij is vastgelegd dat de Gemeenteraad bij verordening regels moet stellen over het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van de WIJ. Ten aanzien van de nu voorliggende Verordening Handhaving WIJ is aansluiting gezocht bij het reeds bestaande handhavingsbeleid in het kader van de WWB.

Cliëntenparticipatie

In artikel 12 van de Wet WIJ wordt gesteld dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt omtrent een periodiek overleg met jongeren of hun vertegenwoordigers. Doel hiervan is dat jongeren (tot 27 jaar) actief worden betrokken bij de uitvoering van de Wet WIJ.

Omdat in onze gemeente de cliëntenparticipatie op basis van de Wet Werk en Bijstand al vorm heeft gekregen (via het instellen van de Participatieraad), zullen wij in overleg met de leden van deze Participatieraad nagaan op welke wijze wij het onderwerp jongeren en in het bijzonder de kennis over de Wet WIJ actief kunnen vormgeven binnen deze raad, en hoe de raad kan worden betrokken bij de uitvoering van zowel de Wet WIJ als de Wet Werk en Bijstand. Hierbij kan bijvoorbeeld om te starten gedacht worden aan het voorlichting geven over de Wet WIJ.

bijlagen:

1. Toeslagen- en verlagingen Wet Werk en Bijstand gemeente Cuijk 2009
2. Verordening afstemming Wet Werk en Bijstand 2009
3. Verordening re-integratie Wet Werk en Bijstand gemeente Cuijk 2009
4. Verordening Wet Kinderopvang gemeente Cuijk 2009
5. Verordening werkleeraanbod WIJ
6. Verordening Afstemming Wet WIJ
7. Verordening Toeslagen en Verlagingen WIJ
8. Handhavingsverordening WWB en WIJ
9. Advies Participatieraad Welzijn d.d. 4 november 2009

Cuijk, 10 november 2009

Burgemeester en wethouders van Cuijk,

P.M. van de Koolwijk
secretaris

L.M. Schoots
burgemeester